

Peter LEYMAN

Persoonlijk raadgever

Planmatig als hij is, doet Peter LEYMAN om de vijf jaar een nieuwe stap in zijn carrière, „de ideale periode om te vernieuwen zonder in routine te vervallen”. Tot hij gedelegeerd bestuurder werd van Voka, het Vlaams netwerk van ondernemingen. Na zes maanden voelde hij dat de baan hem niet lag en deed hij een stap terug. Een plan B had hij niet. Hij begon aan zichzelf te twijfelen, maar zocht en vond een nieuw evenwicht.

‘Verlies nooit het vertrouwen in jezelf’

Ilse VAN HALST

Hij is ex-ceo Volvo Cars, ex-kamerlid CD&V, ex-ceo Vergokan en ex-gedelegeerd bestuurder bij werkgeversorganisatie Voka. Het lijkt bergaf te gaan met Peter LEYMAN, die vandaag zijn boterham verdient als persoonlijk raadgever. Toch zit voor ons geen gebroken man, maar iemand die zich beter voelt dan ooit. Vrijuit praat hij over zijn professionele ‘degradatie’, hoe hij dat verwerkte en hoe hij soms nog twijfelt aan zichzelf. „Waarom zou ik me moeten schamen?”

–Omdat onze samenleving een stap terug beschouwt als een mislukking?

Zelf zag ik mijn beslissing om professioneel een stap terug te doen nooit als een mislukking. Als je dat doet, val je in een zwart gat. Maar onder druk van de maatschappij, die er inderdaad anders tegenaan kijkt, is het gevaar wel reëel dat je jezelf als een mislukking beschouwt.

Tot mijn grote verbazing word ik deze dagen veel gevraagd om te praten over de manier waarop ik daarmee omga. Ik merk ook dat ik niet alleen ben. Zeker drie op de vier mensen maakten dit op een of andere manier reeds mee.

„Laat je door de maatschappij niet in de put praten als je een stap terug doet. Je competenties en talenten blijven intact”

Het is dringend nodig om het onderwerp uit de taboesfeer te halen. Onze maatschappij kan niet om met mensen die een stap terug doen. Dat ondervond ik reeds als directeur bij Volvo. Ik kreeg er de mooiste auto, maar af en toe testte ik wel eens een ander, vaak kleiner model. Toerde ik er twee weken mee rond, dan deden bij de bakker en de beenhouwer al meteen geruchten de ronde. „Blijkbaar gaat het niet goed met Leyman”, zegden de mensen. De maatschappelijke perceptie in deze is verschrikkelijk. Geen haan die ernaar kraait als je op je 48ste met brugpensioen gaat en eventueel later opnieuw aan de slag gaat tegen een lager loon, maar o wee als je een stap terug doet.

–Moeten we onze carrières anders plannen?

Als we het probleem van langer te moeten werken, willen oplossen, is dat noodzakelijk. In een samenleving die enkel aanvaardt dat je steeds hoger op de ladder

klimt, is het onhoudbaar om langer te werken. Neem van me aan dat de stress van de eindverantwoordelijkheid in een topjob niet te onderschatten is. Vroeg of laat zullen ouder wordende mensen een stap terug willen doen, maar hoe kun je dat, als de samenleving dat niet pikt?

We moeten het traject van een carrière opnieuw indelen, met opwaartse, maar ook met neerwaartse periodes. Ik kon studeren, maar ik ben een nul in voorbeeldgedrag als het aankomt op levenslang leren. Dat zijn we overigens in Vlaanderen allemaal. Jammer. We zouden moeten kunnen studeren, aan een job beginnen, carrière maken, even afhaken om bij te scholen, enzovoorts.

–Twijfelde u nooit aan uzelf?

Jawel hoor. Mijn zelfvertrouwen was zwaar aangetast. Twintig jaar lang leefde ik in de waan dat ik alles kon. Alles lukte me. Ik was ervan overtuigd dat voor mij niets onmogelijk was. Tot ik merkte dat de politiek me niet lag en mijn baan bij Voka evenmin. Wat deed ik fout? Dan begin je te twijfelen aan jezelf. Vandaag twijfel ik soms nog. Je kunt er pas bovenop geraken door er zelf aan te werken. Door je op te trekken aan een aantal steunpunten.

–Zoals?

Ik kreeg veel steun van mijn gezin. Ik ging opnieuw aan het sporten. Ik zocht ook bewust veel mensen op om te praten, mensen die ik soms lange tijd niet meer had gezien. Het is immers ontzettend belangrijk dat je die opwaartse spiraal terugvindt. Ik verzeker je dat dat niet makkelijk is. Vóór je het weet, zit je in een neerwaartse spiraal en glijd je verder weg.

Ik was dan ook niet vaak thuis. Ik zat ook niet af te wachten, maar nam zelf het heft in handen. Doorheen de talrijke contacten maakte ik eindelijk eens een balans voor mezelf op. Aan dat zelfonderzoek had ik ontzettend veel. Voor het eerst ging ik bij mezelf te rade. Wat wil ik echt doen, vroeg ik me af. Wat zijn mijn sterkte punten? Nu beseft ik dat ik dat veel eerder had moeten doen.

Peter Leyman: „Ik kwam tot het besef dat ik aan de top bijzonder veel had gemist. Vandaag leid ik een kwalitatief hoogstaander leven.” © Frank Bahn Müller

–Vond u een nieuw evenwicht?

Ja. Niet dat ik me vroeger slecht voelde, maar nu voel ik me beter. Ik ben tot het besef gekomen dat ik bijzonder veel heb gemist. Ik kende mijn oudste zoon niet en hij mij niet. Dat probeer ik nu in te halen met mijn twee andere kinderen. Ons gezinsleven is nu kwalitatief beter dan ooit. Nooit genoot ik van vakantie of van een uitje. Altijd ging het werk voor. Ik zat in een tunnel en zag slechts het pad rechtdoor. Ik wilde meer, hoger, verder. Ik was zo gedreven, dat ik het werken niet kon laten. Ik hield van mijn job. Ik wilde een probleem meteen oplossen, maar zo blijf je bezig zonder dat je het beseft. En op de lange duur heeft het werk je helemaal in zijn greep. Ik slikte pillen om te kunnen inslapen. Daar ben ik nu gelukkig van af.

Ik sluit niet uit dat ik ooit opnieuw een topfunctie aanvaard, maar ik zal het wel anders aanpakken. Vroeger kon ik niet neen zeggen, vandaag wel, hoewel ik het

er soms nog moeilijk mee heb. Ik werk niet langer zeven dagen op zeven. Ik werk nog enkel tijdens de week. Vorige week nam ik op vrijdag zelfs een dag vrijaf. Dat zou ik vroeger nooit hebben gedaan.

–Welke boodschap heeft u voor mensen die een stap terug doen?

Ga nooit bij de pakken neerzitten. Praat thuis, praat met vrienden, praat met anderen. Laat je desnoods bijstaan. Zoek professionele hulp. Daar is niets verkeerd mee. En beschouw elke stap, ook een stap terug, als een uitdaging. Verlies je zelfvertrouwen niet. Laat je zeker niet door de maatschappij in de put praten. Wees overtuigd van je talenten en je competenties. Die blijven immers intact, ook al doe je een stap terug.

Tanja Verheyen & Bob Vermeir, *Remotie. Een stap terug is een stap vooruit*, Kluwer, Mechelen, 2011, 283 blz., 35 euro, ISBN 978-90-4652-8-303.